

ספרים | רשימות תל אביביות

רשימות תל אביביות | בעליצות האוהבת הזאת

עם יונה גינזברג, חוקרת חוף החרדים

קריאת זן 1 | שמרו 34

✉️ 📧 📧

אברהם בלבן

התראות במייל

פורסם ב-24.03.21

עודכן ב-28.03.21

יונה גינזברג גרה בשנות השמונים ברחוב לוי יצחק עם בעלה יליד ארצות הברית. השניים היו יורדים כמה פעמים בשבוע לחוף הילטון ובעלה של גינזברג תהה לא פעם מי הן הנשים הלבשות שחורים שהשניים היו רואים בדרכם לחוף. החוקרת שבגינזברג התעוררה: כסוציולוגית פירסמה ספר על השינויים החברתיים שחלו בחברה היהודית בבוסטון ועסקה לא מעט בתהליכים אורבניים בתל אביב. למה לא להקדיש מחקר נפרד לחוף הנפרד של החרדים בתל אביב?

אנחנו הולכים עכשיו לאורך צוק הכורכר שלמרגלות מלון הילטון. הצוק פורח: חבורות חבורות של חמציצים צהובים, של אהל האצבעות הפורח בגושי חוטים צהבהבים ושל פרחי עדעד סגולים. רק הפרגים דואגים לייקר את עצמם ולהבדיל את עצמם מן האחרים: פה משפחה, שם (ממש שם, במרחק מאה-מאתיים מטר) משפחה, לכולן אותו אדום-אדום משיי. עד שאנחנו מגיעים לחוף הנפרד לדתיים, בין חוף הילטון לחוף מצייצים, גינזברג מספרת על המחקר שעשתה בסוף שנות התשעים ועל ההבדלים שמצאה עשר שנים מאוחר יותר.

החוף הנפרד בתל אביב צילום: אביבה עין-גיל

מתברר שרוב הנשים המגיעות לחוף הנפרד, המיועד לנשים בימי א' ג' וה', אינן כלל תושבות תל אביב אלא באות בתחבורה מאורגנת מבני ברק. הנשים שגינזברג ראתה כאן בסוף שנות התשעים היו נכנסות למים בשמלות ארוכות שאינן מאפשרות כלל לשחות, אבל זה לא הפריע להן במיוחד כי רובן הגדול לא ידעו כלל לשחות. הנשים היו מגיעות עם ילדיהן, יושבות בשמש ומניחות לילדים להתרוצץ על החוף. בכל שעות היום נשמע קול הרמקול של המציל שהתחנן לפני האמהות להשגיח על ילדיהן שנכנסו למים. עיקר הבילוי של הנשים היה טבילה במים סמוך לחוף, ישיבה בשמש עם חברותיהן ואכילה שהיתה מלווה בכל התפילות הנדרשות. בעונת הסתיו, שבה רוב החופים התל אביביים סגורים, היו באות לכאן גם נשים חילוניות, רובן בביקיני. האוכלוסיות משתי הציביליזציות השונות האלה החליפו ביניהן מבטים אבל כמעט לא החליפו מלה, אם כי גינזברג זוכרת שפעם זכתה לברכת חג שמח מאשה שעמדה לידה במלתחה.

להמלצות וביקורות על ספרים חדשים - הירשמו עכשיו

להרשמו

דוא"ל *

אנא היינו כתובת אימייל

עשר שנים מאוחר יותר מצאה גינזברג כמה שינויים: חלק מן הרוחצות ידעו כבר לשחות ונכנסו למים בטרנינג אלסטי שכיסה את גופן אבל אפשר להן לשחות. הנערות למדו שחייה במסגרת בית הספר, ואחדות מהן נכנסו למים

בבגדיים ללא כל כסות נוספת. כמו ישראליות אחרות גילו גם הנשים הדתיות את הסכנה שבחשיפה לשמש והעדיפו את הישיבה בצל. יחד עם זאת, בחוף עדיין נשמע כל העת קולו של המציל המבקש מן האמהות לפקח על ילדיהן. בבני ברק עצמה הוסיפו הפשקווילים להתריע: למרות שהחוף עצמו סגור משלושת עבריו המראות בדרך לחוף קשים ואינם יאים לנשים צנועות ר"ל. גימברג מספרת כי בזמנו שמעה שאחד הרבנים דרש לבנות מנהרה תת־קרקעית שדרכה יוכלו הנשים להגיע ישר ממגרש החנייה לחוף.

יום שלישי. היום הוא אמנם יומן של הנשים אבל על אף החמסין שבחוף חוף הנשים כמעט ריק. אני מרשה לעצמי לעבור יחד עם גימברג את המסך הכחול שבכניסה. רק חצי תריסר נשים יושבות בצל אחת הסככות. בשמלותיהן השחורות הן נדמות לי לרגע כמקוננות. בחוף המסודר והנקי יש כתריסר סככות צל ומתחם קטן של מתקני ספורט. הדבר היחיד המבדיל אותו מחופים אחרים הן החומות הסוגרות עליו משלושה צדדים, ובעיקר המוני המתלים הנראים בכל מקום, על הקיר החיצוני של המלחחות, סביב מתחם הספורט ומעל הספסלים הארוכים שבכניסה: המתרחצים מגיעים לכאן בלבוש מלא והם זקוקים לשפע מתלים לבגדיהם. עוד רגע והמציל מגלה אותי ומבקש שאעזוב את השטח. אני חוזר עם יונה גימברג לאורך הטיילת ולמרגלות כיכר אתרים אני נפרד ממנה בתודה ופונה לחוף גורדון.

כאן מזג האוויר החמים בהחלט משפיע על הנוכחות האנושית: עשרות אנשים יושבים על החוף בזוגות או בקבוצות, אם כי בים עצמו אין איש. אני מניח את חפצי על שולחן תחת סככת הצל ונכנס למים הקרים. כשאני חוזר לסככה, בסככת הצל הסמוכה מתחוללת סצנה שלא ראתה שפחה על הים. גבר כבן שמונים מצלם בעיניים בורקות אשה כבת גילו. האשה היא מלאת גוף והגבר הנלהב נותן לה הוראות בימוי מדויקות איך להניף את ידיה ואיך לפנות ימינה ושמאלה בתנועות ריקוד. הגוף הנתון בביקיני כולו עיגולים עיגולים רוטטים. עורה השזוף־חרוך של האשה מקווקו כקליפת מלון בשל. דרך הגג של סככת הצל חודרות בהרות שמש, ואלה כמו מזקינות־מייבשות עוד יותר את עורה של האשה המצטלמת. אבל מה זה משנה? השניים מסתכלים זה בזה בעיניים נוצצות וצוחקים כבני־עשרה מאוהבים. פרק ב'? פרק ד'? "אהבת דצמבר"? כך או אחרת, יש משהו מדבק בעליצות האוהבת הזאת.

• רשימות תל אביביות | המקבילה המקומית ללופטים האמריקאים

• רשימות תל אביביות | רחוב גורית קדמן, שכונת החבאנים

לפני שנים רבות שכב על החוף הזה סטודנט צעיר שהיה לו חלום להיות משורר. לידו, על מחצלת משחה אשה קשישה את גו בעלה בשמן כזה או אחר. כך ידה טפחה בשקדנות על עור בטנו וגוו כמנסה לרענן את העור המרופט. המשורר הצעיר רצה לכתוב שיר על אהבה בין קשישים ולא מצא את האימז' שביעי את האהבה הזאת. כמה ימים אחר־כך תנועת ידה של האשה הזכירה לו תנועה של יד תופרת או רוקמת, ואז ידע שהשיר הסתיים. השיר הקצר מתחיל בתיאור חיצוני של הקשישים ומנסה לתאר את תנועת ידה הסבלנית של האשה. בשורות האחרונות המשורר מנסה להזכר מה מזכירה לו תנועת היד הזאת, והשיר מסתיים ברגע ההיזכרות: "כך, אני נזכר: / נערה רוקמת שמלת כלולות".

כשאני עולה במדרגות לכיכר אתרים עליצות הזוג הקשיש מלווה אותי ומשכיחה לגמרי את מראות החוף הנפרד. על הענפים של עצי הרימון השתולים בעיגולי הבטון שעל הכיכר מבלבלים המוני עלים חדשים אדמדמים. נהדר. מזמן לא היה לנו כאן אביב כזה.

תגיות: ספרים

תוכן מקודם

שובו של העטלף: האופרה הישראלית חוזרת לבמה

תגובה

משלוח תגובה מהווה הסכמה לתנאי השימוש של אתר הארץ

שלחו

סדרו את התגובות מהאחרונה לראשונה

24

מנייה ותיקה★ 12:54 29.03.2021
 1 תשובה 0

אני מעריצה את היכולת של בלבן למצוא בכל מציאות מכוערת ניצנוצי יופי. לי למשל נעשה רע כאשר אני רואה את לבושות השחורים שהפכו למכונות לידה של צאצאים שהופכים אותם לדור של בורים ופריזטים.

דיווחו כפוגעני

הגיבו

23

שוב בלבן עושה זאת! 09:32 29.03.2021
 1 תשובה 0

ומצליח לייבש מומיות עם כל הפיוט והציוף

דיווחו כפוגעני

הגיבו

22

"מחקררר?" 11:43 28.03.2021
 1 תשובה 0

בלבן, בלבן, חוקר נועז. שכחת את הסוציולוגית בדרך?

דיווחו כפוגעני

הגיבו

21

דתיים תמיד נושא להתפייטות 09:41 28.03.2021
 0 תשובה 0

זו קפיצה אל העבר, כאשר למילה ואפילו לאות היתה חשיבות

דיווחו כפוגעני

הגיבו

20

משה גולן 09:33 28.03.2021
 0 תשובה 0

יופי של כתבה. אהבתי את השימוש התאפרי בתיאור של תמונות ואנשים.

דיווחו כפוגעני

הגיבו

19

לידיעת הרוכבים 09:26 28.03.2021
 1 תשובה 0

לדווש בהירות, להקות של בנות חסודות חוצות את הדרך

דיווחו כפוגעני

הגיבו

18

שאל 08:23 28.03.2021
 1 תשובה 0

אם אותה סוציולוגית חוקרת היתה מגיעה לאותו חוף בלילה היתה מגלה שהוא מהווה מקום מפגש לוחט להומוסקסואלים. המתחם הסגור ותאי ההלבשה מהווים מוקד עליה לרגל להומואים אחרי שהעירייה עשתה הכל בשביל להרוס את גן העצמאות מעליו כמקום מפגש להומואים.

דיווחו כפוגעני

הגיבו

17

הילטון פריי 08:21 28.03.2021
 1 תשובה 0

וליד החוף של הדוסים יש חוף של כלבים ודרומה ממנו חוף של גברים המשתפים להם בנחת עם בגדי ים מינימליים. הם בדר"כ מגיעים לקראת צהרים אחרי שהיו במסיבת לילה מיוזעת וסוערת (ללא נשים). אין על תל-אביב!

דווחו כפוגעני

הגיבו

סוד מוחלט בהחלט 04.04.2021 15:19 ←הילטון פרי

0 לייק 0 תגובה

ואת המערה החשמלית אף אחד כבר לא מחפש?

דווחו כפוגעני

הגיבו

16

28.03.2021 08:16 **איי חוף הדוסים בלילה**

0 לייק 0 תגובה

מה עשינו שם... איזה ימים....

דווחו כפוגעני

הגיבו

15

28.03.2021 07:48 **שרקייה**

0 לייק 0 תגובה

לא הבנתי איפה בא לביטוי המחקר אבל אספר מניסיוני... שוחה בקביעות בחוף שם מאוקטובר עד תחילת העונה בימי הגברים ולדעתי החוף הכי טוב בעיר!!! נקי/שקט/מיעוט שוחים/מצילים רגועים בד"כ לפי צבע הדגל באותו יום ובכלל מורגש חוף פרטי! ברמה של סיני למבינים...מקווה שרוחשי המזימות לא ישנו את סטטוס החוף הזה בגלל פוליטיקות קטנות! אין על חולדאי כראש העיר!!

*נקודת מבט של שמאלן (שמאלה ממרצ) אשכמי...צפון תל אביב פריבילגי שאוהב את הקפה שלו בשמש ברוטשילד...מייחל למדינה ישראלית מבחירה וצביון יהודי למי שיבחר אצלו בבית!!! חג שמח!! ללכו לשחות

דווחו כפוגעני

הגיבו

עוד תגובות

על סדר היום

בראש החדשות: שר משפטים | שעה סגל | יהודה משי זהב | יאיר נתניהו | אריאנה מלמד | ספיר ברמן | נתניהו

השקט חזר לגבול רצועת עזה, אבל זה עלול להיות עניין זמני בלבד

בוטל פסק דין שחייב את יאיר נתניהו לפצות תובעת בחצי מיליון שקל

מי כתב את המגילות הגנוזות? בינה מלאכותית מסייעת בגילוי התשובה

סמוטריץ': אם מנדלבלויט יוביל הפיכה שלטונית הוא יפגוש כוחות נגדית

אמש שודרה צוואה לאזרחי ישראל: תראו מה מתרחש מאחורי גבכם

בין קרחונים לתופעות טבע: מסע בהרי הרוקי

תוכן מקודם

